

אסור לדבר על פרשת „אלמלינה“ ועל הפסדי צ״ם - אסור לגלות על המגבית

(המשך מעמוד 13)

התקן המוצע על ידי הוועדה לטעיף 27 הוא דראקוני, ולא יכירונו מקומו בשום חברה דמוקרטית. בקריאה הראשונה של החוק הזה שלל שרי המשפטים את הסענה שלנו כאילו יש איזשהו קשר בין תיקון זה לבין פרשת איסור הראל. אולם אי אפשר להימנע מן הקשר, אפילו אם הוא מיקרי.

היו"ר דבורה נצר: אסור להזכיר כאן שמות. **אורי אבנרי:** הזכירו כאן גם את פרשת אהרון כהן. אי אפשר שלא להזכיר את המיקרים הנתונים משמעות להבנת התוצאה של החוק.

אולם, כבוד היושב-ראש, חוק זה אינו חל רק על ראשי שירותי הבטחון שהתפטרו, תוך ריב עם ראשיהם, לא דובים ולא יער. הוא חל על עובדי ציבור במובן של חוק לתיקון דיני העונשין (עובדי הציבור) תשי"ז-1957.

דהיינו: טעיף זה יחול על עובדי המגבית היהודית, עובדי העיריות, עובדי הסוכנות היהודית, עובדי המועצות הדתיות, עובדי הקרן הקיימת, עובדי החברות שבהן יש לממשלה מניות, על צים ועל אל-על. הוא יחול על מיכאל צור, שהדליף דו"ח על הנעשה בחברת צים, ועל אלוף מישנה להט, שהתנוכח בלהט על טיסות-השכר. הוא חל גם על אורח אמריקאי, מעובדי הסוכנות היהודית, שהדליף ידיעות על המגבית באמריקה לעיתונים אמריקאיים.

איך מגיעים לאבסורד כזה?
מגיעה לכך ממשלה חלשה, שאיבדה את בטחונה העצמי; המצפית שת יוקרה מלאכותית במקום שי אין כבוד אמיתי; המנסה להשתלט על כל אמצעי-התקשורת; להפוך את הראדיו למכשיר מפלגתי, לי שעבד לעצמה מראש את הסלי ביזיה שתקום; השולחת עורבנים לבית-הסוהר והמפמרת עיתונאים מותחני-כיקורת, האחראית לקבלת „חוק לשון הרע“, והמאיימת על כל העיתונאים בהרשעות ריגול.

היו"ר דבורה נצר: צריך לנמק רק את ההסתייגויות. אין כל שייכות בין דבריך לבין הסעיף הנדון. **אורי אבנרי:** יש קשר, ואסביר גם מהו.

יש להצדיק איסור הדלפות מצד פקידים, כאשר זה פוגע בבטחון המדינה, או בסודיות סביבה בשטחים מצומצמים, המוגדרים היטב, כגון: פאסטנים, תחרות מיסחרית ונתונים לשומו-פאס. אולם להגיע מכאן להצדקה טורטלית של טעיף כזה, כפי שעשה חברי-הכנסת האוזנר — אני חושב שאין זו ליברא ליות עצמאית, כי עם עצמאות מליבראליזם! להטיל איסור דראקוני כולל על כל ידיעה ותהילה אפילו לטובת הציבור ולטובת בטחון המדינה, רק מפני שהאזרח היה במיקרה עובד-הציבור — הרי זאת סתימת-פה מגונה ומסוכנת. זוהי מכה עצומה לחופש-העיתונות, חמורה הרבה יותר מאשר בפרשת כול!

לפי חוק זה, אסור יהיה לפקיד ממשלתי גם היום לגלות פרטים על מלחמת תשי"ח ועל פרשת אלטלינה, כי פרסיות אלה — לפי הוראות בכתב של הצנזורה — נוגעות לבטיחון המדינה, ואין עליהן אפילו הגבלה של זמן.

במדינה בה ישורר חוק כזה, לא ייכתבו ספרים כמו זכרונות שלזינגר, סורנסון ו-מציטטר על פעולות הנשיא קנדי, שלא לי דבר כלל על גילויים מרעישים כמו אלה שפורסמו בכל עיתוני אמריקה, על פעולות שירות-הביון האמריקאי.

חבריה-הכנסת, כולכם דיברתם לפני ימים מעטים על פרשת בול ועל הסכנה לדמוקרטיות. איך יכולה הכנסת להעביר אחרי זה טעיף דראקוני כזה?

אני מבקש, על כן, לקבל את הסתייגויותי. נה, שהן מינימאליות. דהיינו: שבמיסגרת חוק קראטיה, איך יכולה הכנסת להעביר אחרי זה טעיף דראקוני כזה?

★ ★ ★

מחפיר וגם חדש

גם לגבי טעיף זה נידחו כל ההסתייגויות — של גחיל, רפ"י והכוח החדש. אפילו הסתייגות של יושב-ראש הוועדה, משה אונג, שביקש לצמצם את תחולת החוק על עובדי-המדינה בלבד, נידחתה.

הניסוח הדראקוני ביותר, החורג אף מן הניסוח המקורי שהוצע על ידי הממשלה, נתקבל על ידי מפא"י, הליברלים העצמאיים ורוב הדתיים. בהצבעה המכרעת היה יחס-הכוחות 26 נגד 18.

כשהועמד החוק כולו להצבעה סופית, נמנעה מפ"ם מהצבעה. כל הקואליציה, יחד עם גח"ל ורפ"י, הצביעו בעד החוק. רק הכוח החדש ומק"י הצביעו נגדו. רק"ח והמרכו החופשי נעדרו מכל התיכוח וההצבעות.

וכך, בנוכחות שלישי מחברי הבית, נוסף טעיף מחפיר חדש לפפרי החוקים של ישראל.

טעיף שאף בימיה-השיא של הברך-גוריוניזם לא היה כדוגמתו.

במדינה

(המשך מעמוד 12)

סיפר הטבח יעקב פומרנץ: „מנהלת ה"ט מבחן היתה מכינה כל יום ששי חבילות של בשר, עופות ושימורים, ושולחת אותן בטנדר של המוסד לביתו של המנהל. הת' לונגתי כמה פעמים — אבל מי שמע לי?" מדי הוסיף יו"ר ועד העובדים מרקו לוי: „מדי יום, בשעה 12 בצהריים, עוזב הטנדר את המוסד, כדי להסיע את הגברת בליך לביתה. אבל כשביקשו העובדים הגרים מחוץ לעיר, הסעה בשבתות, השיב המנהל שאין תקציב. כאשר משפחת בליך עורכת מסיבה בבית, מקבל הטבח הוראה לבשל עופות ובשר, לי מישולה הביתה. ובתום נשפים שנערכו במוסד לא היו מחזירים את העודפים לי מחסן הפרודוקטים, אלא לבית המנהל. וכל זה — על חשבון הוקנים. אני מוכן להישבע על הדברים האלה!"

יתכן שאמנם יצטרך להעיד בשבועה, ועימו רבים מבין עובדי המוסד. כי עיריית תל-

יעקב ואיילה בליך
לא סתם סיכסוך

אביב, בשבתחילה התרעמה על מועצת הפוע' לים הפתוח-תקואית על הכרות שביניהם, ראי תה כמה רציני המצב, הסכימה להקמת ועדה משותפת של העובדים והעירייה. המהלך עצמו, שנתבקש להשיב על טענות עיבודיו — סירב.

חקירות

מלון הרפאים

מקול הרשרוש התעוררה זהבה בנדק. השעה היתה קרובה לחצות וזהבה, שהיא מורה-חיילת, ישנה לבדה בחדר. בחוררים הסמוכים ישנו חברותיה של זהבה, 40 מ"רות חיליות המתגוררות כולן לרגל תפקידן במלון קונטיננטל הקרוב למרכז העירי טבריה. **דמות בחלון.** הדבר הראשון בו נתקלו עיניה של זהבה גרם לה לחזור ולעצום אותן בבהלה. היתה זו דמות כהה שנעה באיטיות בחדר. „מי זה?" קצצה השאלה מבין שפתיה. הדמות קפאה על מקומה. באותו רגע הבינה המורה החיילת כי החיים והמות הם בני הלשון. „מה אתה עושה פה?" מילטה שאלה נוספת מבין שפתיה.

קולו של הגבר בא עליה כהפתעה, אבל עוד יותר הפתיעה תשובתו העניינית לגמרי: „יצר התאוה פיתה אותי לבוא, הוא הסביר לה. מול שזהבה היתה מורה, וכמו כל מורה — היא הייתה מאוד פסיכולוגית. „אתה נשוי?" שאלה כשהיא מנסה להסתיר את הרעידות בקולה. „יש לך ילדים?" הת' עניינה מבלי שתצפה לתשובה. אבל היא הצליחה. בין השניים התפתחה שיחה שאר' כה כרבע שעה. בסוף כל זמן השיחה ניסתה החיילת לזהות את העומד מולה. היא של האלמוני, אך החשיכה המוחלטת ששררה בחדר הקטן שבה את כל מאמציה לאל.

בסופה של השיחה, לפני שהאלמוני הס' תלק ועזב את הנערה לנפשה הודיע לה: „את מחנכת מצויינת. הצלחת לשבור אותי, כמו ששוברים הר' לשניים." אמר והסתלק. עד לאותו הרגע שלטה זהבה בעצמה, אך ברגע שהלך האלמוני התחילה לרעדו בכל זלקי גופה. כאשר סיפרה למחרת את הסיפור לחוקרי משטרת טבריה, רעדו ידיה. מיקרים מהסוג הזה קרו לאחרונה במלון קונטיננטל מספר פעמים. בשעה מוקדמת יותר בליל-האימים של זהבה בנדק, פגעה

(המשך מעמוד 19)

רוח שבכלל לא היה במקום. הוא תיכף צעק עלי „אבא שלך שקרן." אז כבר ראיתי שגם עם הקצין אין יותר מה לדבר. ישבתי וסבלתי מכאבים. הרגשתי איך מ' רגע לרגע העין שלי מתנפחת וניסגרת. הת' חילו להיות לי כאבים חזקים בצלעות ו' קיבלתי כל הזמן סחרחורות. ככה נמשכה ה' ישיבה שלי בתוך החדר איזה שעה שלמה מבלי שאף שוטר אחד יגיש לי עזרה-ראש' נה, גם שביקשתי כדורים להרגעת הכאבים. בסוף בא הקצין ואמר שאני מאושם ב' נסיון להכשיל שוטר במילוי תפקידו. הסבר' תי לקצין מה שהיה, והוספתי שאני כבר בן 21 ואף פעם בחיים שלי לא היו לי עניינים עם המשטרה. אמר לי רבי-סמל שהיה שם: „לך לא היו בעיות עם המשטרה, אבל אנחנו רוצים להכיר אותך, והם לקחו ממני טבי' עת-אצבעות כמו ממושע.

ככה ישבתי עד שעה 11 בלילה בתחנת המשטרה. בסוף לא יכולתי יותר לסבול את הכאבים בנוף מהמכות שקיבלתי, או שלחו אותי עם עוד כמה אורחים בתוך נידות, לבית-החולים דונולו.

בדרך, כשהייתי בתוך הניידת, השוטר שי' ליווה אותנו אמר לי: „למה לך לנסוע לבית' חולים? בין כה וכה לא יתנו לך שום טיפול. רק כדור נגד כאבים." לא סמעתיו לדבריו. ואמרתי לו שאני עומד בתוקף לראות רופא. הרופא, ד"ר פלך ברוק אותי, וכתב באישור רישמי: „אודם בלתי שמאל עם כחלון למטה בעין, רגישות בצלעות משמאל ובטן. באם ימשך להתלונן על כאבים — יש לעשות צילום הצלעות."

למחרת הלכתי לקופת-חולים, והרופא ה' קבוע שלי אמר שאני צריך לשכב במיטה במשך כמה ימים. וכל זה מפני שהלכתי לשאול לשלום קרובי.

עד כאן סיפורו של רחמים דמיצ'אן. **אמר קרובו של רחמים, דוד דוי' מני:** כשרחמים פנה לשוטר שהוביל אותנו ונגע לו ביד, פתאים היכה אותו השוטר על ידו, ואחרי זה התנפלו עליו שלושה שוט' רים, ודחפו אותו במכות לחדר השני. שמע' תי רק צעקות ויותר לא יכולתי לראות, בגלל שהשוטר דחף אותי משם.

אמר דובר משטרת מחוז תל-אביב, פקד משה ברחיים:

במטה מחוז תל-אביב מתקבלות תלונות אזרחים הן על אופן הטיפול של אנשי' משטרה והן על הנהגותם. כל התלונות נבדקות בקפידה, והפונה זוכה בתשובה. לגבי המיקרה דנן דמיצ'אן רחמים, ניפתח נגדו תיק על חקיפת והכשלת שוטר במילוי תפקידו. בשעת חקירתו במשטרה מסר דמי' צ'אן, כי השוטרים השתמשו נגדו בכוח. ללא ספק טענתו זו תיבדק בשעת חקירת-התיק.

שביתות

על חשבון הזקנים

בפתח-תקוה קרה דבר בלתי-רגיל: כו' עצת הפועלים תמכה בהכרות שביתה, ולא נגד מעכדי פרטי נוקשה, כי אם נגד הנהלתו של מוסד ציבורי.

היה זה, בעצם, מרד של מאה עובדי ה' מוסד לקשישים בבני-השלושה. נגד מנ' הלב. הם דרשו כי המנהל, יעקב בליך, (53), יסולק.

„ריצן עיוור!" העילה הישירה למרד נראתה פגועה: פקיד במוסד פוטר לאחר תקופת-נסיון, מכיון שלא נמצא מתאים לי' תפקידו. עובדים ניזכרו בשורה ארוכה של פיטורים, של מריבות עם המנהל, של הדחת והסרת סמכויות, ואמרו: „די! או הוא — או אנחנו."

למען היעילות הוסיפו דרישה שניה: ש' גם אשתו של המנהל, איילה בליך, תורחק מן המוסד. כמיה מהשבותים אף התעקשי לראות בהן אויב מספר 1.

שון כהן, הפיזיותרפיסט היחיד של ה' מוסד, התלונן שאשת המנהל קראה לו „ליצן עיוור!" אם-הבית רחל זילבר, העידה, מצידה, כי הוזג בליך כינה אותה, כי' הדומינות שונות, פרה שמה, מרגלת, סמרטוט. ואילו לאחות הראשית הודבק ה' תואר: „הערביה רוחצת הבקבוקים."

מוכן להישבע! אילו נגע הסיכסוך רק ליחסי-עבודה, לא היה מעורר תשומת-לב מיוחדת. אולם תוך כדי מלחמתם נגד ה' מנהל, החלו העובדים מטיחים האשמות חמור' רות ביותר, אשר אי-אפשר היה לעבור עלי' הן בשתיקה. עיקר האשמות: המנהל ואשתו עושים במוסד ככהותן שלהם, מעניקים לי' עצמם הנאות והטבות על חשבון 500 הקשי' שים המוחזקים שם על-ידי עיריית תל-אביב.